

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

ATZINUMS
pārbaudes lietā Nr. 2024-48-27J,27N
Rīgā

07.01.2025.

Nr. 6-6/1

Latvijas Republikas Saeimai
saeima@saeima.lv

Labklājības ministrijai
lm@lm.gov.lv

Bērnu aizsardzības centram
pasts@bac.gov.lv

Par administratīvo pārkāpumu izskatīšanu vardarbības pret bērnu gadījumos iestādēs

Pārbaudes lieta uzsākta, pamatojoties uz vairākiem iedzīvotāju iesniegumiem par izglītības iestāžu darbinieku iespējamās vardarbības izmeklēšanu un lēmumu pieņemšanu administratīvā pārkāpuma lietās. Iesniegumi galvenokārt saņemti gadījumos, kad iespējamā vardarbība veikta pret bērnu, kurš sava vecuma vai attīstības dēļ nav spējīgs par notikušo pastāstīt. Trīs gadījumos iesniegumi attiecas uz iespējamu vardarbību pirmsskolas izglītības iestādē, savukārt vienā gadījumā – uz iespējamu vardarbību pret bērnu ar invaliditāti.

Pārbaudes lietas mērķis – izvērtēt Bērnu aizsardzības centra (turpmāk – BAC) administratīvā pārkāpuma procesa veikšanu lietās, kurās valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, iespējams, ir veikuši fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu.

1. Pārbaudes lietā konstatētie faktiskie apstākļi

Vardarbība izglītības iestādēs ir aktuāla problēma. BAC ir norādījis¹, ka 2024. gadā no kopumā 625 saņemtajiem iesniegumiem 276 iesniegumi bijuši par valsts vai pašvaldību institūciju amatpersonu, darbinieku vai citu iestāžu, kurās uzturas bērni, darbinieku iespējamu emocionālu

¹ Bērnu aizsardzības centra 2024. gada publiskais pārskats, 19.-20. lpp.

un/vai fizisku vardarbību pret bērnu. Tas veido 44% no visu par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem valsts vai pašvaldību iestādēs un pie pakalpojumu sniedzējiem saņemto iesniegumu skaita.

No šiem 276 iesniegumiem:

- par darbinieku emocionālu vardarbību pret bērnu saņemti 165 iesniegumi (60%);
- par fizisku vardarbību – 63 iesniegumi (23%);
- par emocionālu un fizisku vardarbību – 48 iesniegumi (17%).

Izvērtējot izskatīto iesniegumu rezultātus, konstatēts, ka 40% gadījumu iesniegumos norādītā informācija apstiprinājās vai daļēji apstiprinājās, savukārt 60% gadījumu – neapstiprinājās.

Tiesībsargs 2024. gadā par vardarbības gadījumiem izglītības iestādēs kopumā saņēma 59 iesniegumus (2023. gadā – 53 iesniegumi), kas liecina, ka situācija neuzlabojas un izglītības iestādes joprojām nav vide, kas brīva no vardarbības.²

BAC 25.08.2025. ir iesniedzis Labklājības ministrijai priekšlikumu veikt grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likumā.³ Pamatojumā iestāde norāda, ka no 2024. gada 1. janvāra, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai mainot nosaukumu uz “Bērnu aizsardzības centrs”, būtiski tika paplašināta tās kompetence. Proti, tika saglabāta bērnu tiesību un interešu ievērošanas uzraudzības un kontroles funkcija, vienlaikus akcents tika mainīts no kontrolējošas iestādes uz atbalstu sniedzēju, izglītojošu, konsultējošu, koordinējošu starpinstitūciju un profesionālu sadarbības centru. Ņemot vērā, ka pēdējos gados ir būtiski palielinājies BAC izskatīto administratīvā pārkāpuma lietu skaits⁴, tiek apgrūtināta vai kavēta citu BAC funkciju īstenošana. Tādējādi, lai varētu pilnvērtīgi pildīt citas funkcijas, BAC ieskatā nepieciešams pārskatīt normatīvo regulējumu par iestādes kompetenci administratīvā pārkāpuma procesa īstenošanā par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā un 82. pantā noteiktajiem administratīvajiem pārkāpumiem. BAC ieskatā likumā noteiktais regulējums, ka procesa veikšana un administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšana par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā noteikto administratīvo pārkāpumu ir piekritīga vairākām institūcijām, nav pamatots un līdz ar to ir nelietderīgs. BAC praksē ir bijuši gadījumi, kad amatpersonām bija grūti nošķirt, vai persona konkrētos apstākļos bija veikusi administratīvo pārkāpumu kā valsts un pašvaldību institūciju amatpersona vai darbinieks vai kā

² [Latvijas Republikas tiesībsarga 2024. gada ziņojums](#)

³ Bērnu aizsardzības centra 25.08.2025. vēstule Labklājības ministrijai Nr.1-2/3139.

⁴ Saskaņā ar BAC sniegto informāciju 2022. gadā izskatīto lietu skaits bija 85, 2023. gadā - 161, 2024. gadā - 168, bet 2025. gadā (dati līdz 30.06) – 141.

privātpersona vai privātā juridiskā persona. BAC ieskatā, lai veicinātu, ka administratīvā pārkāpuma process par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā noteikto administratīvo pārkāpumu iestādē kļūst ātrāks un efektīvāks, kā arī tiktu ievērots soda neizbēgamības princips, ir nepieciešams veikt grozījumus likumā, nosakot, ka procesu par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā noteikto administratīvo pārkāpumu veic viena iestāde – Valsts vai pašvaldības policija. Šos priekšlikumus 23.10.2025. neapstiprināja Labklājības ministrijas Bērnu lietu sadarbības padomes Bērnu tiesību aizsardzības likuma pastāvīgā apakšgrupa. Tomēr, ņemot vērā BAC ierosinājumu, pārbaudes lietā tiks vērtēta ne tikai BAC administratīvā pārkāpuma veikšanas kārtība, bet arī Valsts policijas, pašvaldības policijas, kā arī pašvaldības administratīvās komisijas vai tās apakškomisijas kompetence, izskatot administratīvā pārkāpuma lietas par iespējamu vardarbību pret bērnu.

2. Pārbaudes lietā veiktās darbības

Pārbaudes lietā tika nosūtīti informācijas pieprasījumi BAC, Tiesu administrācijai un Latvijas Republikas prokuratūrai.

No Tiesu administrācijas saņemti 8 spēkā stājušies anonimizēti tiesu nolēmumi par periodu no 2021. gada līdz 2025. gadam administratīvā pārkāpuma lietās, kurās pārsūdzēts lēmums par emocionālo vai fizisko vardarbību, ko izdarījušas valsts vai pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki (izskatīja BAC), kā arī 10 izlases veidā atlasīti nolēmumi lietās, kurās pārsūdzēts lēmums par emocionālo vai fizisko vardarbību, ko izdarījušas personas, kas nav valsts vai pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki (izskatīja pašvaldību administratīvās komisijas).

Tika saņemtas un izvērtētas prokuratūras⁵ un BAC atbildes un pievienotie pielikumi⁶, kā arī veikta tiesu nolēmumu analīze⁷.

3. Tiesiskais regulējums

Valstī ir aizliegta jebkāda veida vardarbība pret bērniem. Tiesību aizsardzības mehānismi, kas tiek īstenoti, lai pasargātu bērnu no vardarbības, ir atkarīgi gan no vardarbības smaguma pakāpes, gan no tā, kura persona šo vardarbību īsteno.

⁵ Latvijas Republikas prokuratūras 20.02.2025. vēstule Nr. N-131-2025-00125.

⁶ BAC 28.11.2024. vēstule Tiesībsarga birojā Nr.1-5/3648.

⁷ Pārbaudes lietā ir iekļauts to nolēmumu izvērtējums, kuros tika atcelts BAC amatpersonas vai pašvaldības administratīvās komisijas lēmums – kopumā tie bija 6 tiesas nolēmumi.

Bērnu tiesību aizsardzības likumā sniegta emocionālās vardarbības definīcija, norādot, ka tā ir bērna pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana (piemēram, draudot, lamājot, pazemojot bērnu, bērna klātbūtnē vardarbīgi izturoties pret viņa tuvinieku vai citādi kaitējot bērna emocionālajai attīstībai). Savukārt fiziska vardarbība ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums saskarsmē ar bērnu vai apzināta bērna pakļaušana kaitīgu faktoru iedarbībai.⁸

Emocionālā un fiziskā vardarbība pret bērnu var būt administratīvi sodāma⁹, ja tajā nav saskatāmas noziedzīgā nodarījuma pazīmes. Pie kriminālatbildības ir saucama persona, kura ir cietsirdīgi vai vardarbīgi izturējusies pret nepilngadīgo, ja ar to nepilngadīgajam nodarītas fiziskas vai psihiskas ciešanas un ja to nodarījusi persona, no kuras cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs, un kas nerada vidēji smagus vai smagus miesas bojājumus (Krimināllikuma 174. pants), vai jebkura persona, kura ir nodarījusi bērnam miesas bojājumus (Krimināllikuma 125. vai 126., 130. pants). Krimināllikuma 174. panta dispozīcijā ir norādīts speciālais subjekts – persona, no kuras cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs. Tātad, lai sauktu pie atbildības personu saskaņā ar Krimināllikuma 174. pantu, ir jābūt konstatētam, ka vardarbība bērnam ir radījusi fiziskas vai psihiskas ciešanas un ka starp cietušo bērnu un personu, kas veikusi prettiesiskas darbības, ir atkarības attiecības. Ja starp bērnu un vardarbību veikušo personu nav konstatējamas atkarības attiecības, tad nodarījums ir sodāms atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantam, kas paredz administratīvo atbildību par fizisku un emocionālu vardarbību pret bērnu, ja vien nodarījums nav radījis Krimināllikuma 125., 126. vai 130. pantā paredzētās sekas.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 88. panta pirmo daļu administratīvā pārkāpuma procesu par fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu, ko izdarījušas valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, un 82. pantā¹⁰ minētajiem pārkāpumiem veic BAC. Saskaņā ar panta otro daļu, ja pārkāpumu izdarījušas personas, kas nav valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, administratīvā pārkāpuma procesu līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Valsts policija vai pašvaldības policija. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai apakškomisija.

⁸ Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1. panta 11., 12. punkts

⁹ Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pants

¹⁰ Bērna nelikumīga iesaistīšana pasākumos

Lai aizsargātu bērnus no izglītības iestāžu darbinieku veiktās vardarbības, Bērnu tiesību aizsardzības likumā ir noteikti ierobežojumi personām, kuras strādā ar bērniem. Saskaņā ar šā likuma 72. panta piekto daļu bērnu aprūpes, izglītības, veselības aprūpes un citās iestādēs, kurās uzturas bērni, nedrīkst strādāt, veikt brīvprātīgo darbu vai sniegt pakalpojumus personas, kuras:

1. sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas (izņemot gadījumu, ja pēc sodāmības dzēšanas vai noņemšanas BAC ir izvērtējis, vai tas nekaitē bērnu interesēm, un atļāvis šīm personām strādāt);
2. sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
3. kurām tiesa piemērojusi Krimināllikumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus;
4. kurām piemērots naudas sods par administratīvo pārkāpumu – fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu, un kopš kompetentās institūcijas lēmuma vai tiesas sprieduma spēkā stāšanās nav pagājuši trīs gadi.

Tādējādi administratīvā pārkāpuma process, kurā tiek izmeklēta iespējamā fiziskā vai emocionālā vardarbība pret bērnu iestādēs, ne tikai nodrošina, ka vainīgā persona tiek saukta pie administratīvās atbildības, bet arī, atkarībā no piemērotā soda, ierobežo personas tiesības trīs gadus strādāt ar bērniem. Valsts tādējādi pilda savu pienākumu nodrošināt, ka iestādēs, kurās uzturas bērni, tiek pilnībā izskausta jebkāda veida vardarbība pret bērniem no darbinieku puses.

4. BAC administratīvā pārkāpuma procesa lietvedība

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 88. panta pirmo daļu administratīvā pārkāpuma procesu par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā minēto pārkāpumu (bērna pamešanu novārtā, fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu), ko izdarījušas valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, un par 82. pantā minēto pārkāpumu (bērna nelikumīga iesaistīšana skaistumkonkursā) veic BAC.

Tādējādi BAC kompetencē ir izvērtēt pārkāpumus, kas veikti pret bērniem publiskā vidē, – gadījumos, kad valsts un pašvaldības iestādes amatpersonas vai darbinieka rīcībā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, bērna pamešana novārtā vai iesaistīšana skaistumkonkursos.

BAC 2022. gadā ir izstrādājis vadlīnijas par administratīvā pārkāpuma procesa īstenošanu administratīvo pārkāpumu lietās (turpmāk – BAC Vadlīnijas).¹¹ Tajās ir sniegti norādījumi administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanā, administratīvā soda piemērošanā un izpildē, kā arī izveidotas pratināšanas, aptaujas un cietušā, liecinieka un pie atbildības saucamās personas statusa noteikšanas veidlapas.

Izvērtējot Tiesībsarga birojā saņemto iesniegumu saturu, tiesu praksi un BAC sniegto atbildi, tiesībsardze ir konstatējusi problemātiku piecos jautājumos, kas skar BAC kompetenci administratīvā pārkāpuma lietās:

1. Cietušā statuss administratīvā pārkāpuma procesā;
2. Izmeklēšanas darbības un pierādījumu iegūšana;
3. Atteikums uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu;
4. Lēmuma par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu nepieņemšana;
5. Izglītības iestāžu neinformēšana par administratīvo sodu.

Tiesībsardze pārbaudes lietā vērtēja arī procesuālos termiņus un prasības bērna nopratināšanai un secināja, ka BAC, izskatot administratīvā pārkāpuma lietas par iespējamu fizisku un emocionālu vardarbību, pamatā rīkojas saskaņā ar Administratīvās atbildības likumu, un nav konstatējami ne sistemātiski pārkāpumi iestādes rīcībā, ne arī trūkumi normatīvajā regulējumā; līdz ar to šajā pārbaudes lietā minētie jautājumi netiek analizēti.

4.1. Cietušā statuss administratīvā pārkāpuma procesā

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 39. pantu cietušais ir administratīvā pārkāpuma procesa dalībnieks. Likuma 43. pants nosaka, ka cietušais administratīvā pārkāpuma lietā ir fiziska vai juridiska persona, kurai ar administratīvo pārkāpumu nodarīts zaudējums vai nemantisks kaitējums un attiecībā uz kuru amatpersona vai augstāka amatpersona ir pieņēmusi lēmumu par cietušā statusa piešķiršanu. Savukārt likuma 44. panta pirmā daļa paredz, ka cietušajam administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros ir piešķirtas tiesības, tostarp tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, piedalīties lietas izskatīšanā, izteikt lūgumus, iesniegt pierādījumus, kā arī pārsūdzēt administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu.

¹¹ Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas vadlīnijas par administratīvā pārkāpuma procesa īstenošanu administratīvo pārkāpumu lietās, 02.09.2022, Nr. 1-4/5.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 126. panta pirmo daļu lēmumu par cietušā statusa piešķiršanu pieņem uz personas lūguma pamata. Amatpersonai vai augstākai amatpersonai ir pienākums informēt personu par tās tiesībām izteikt šādu lūgumu.

Vienā no Tiesībsarga birojam adresētajiem iesniegumiem norādīts, ka bērna vecāks nav zinājis, ka viņa bērnam jāpiešķir cietušā statuss, lai vēlāk būtu iespējams pārsūdzēt administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu. Rezultātā, administratīvā pārkāpuma procesam noslēdzoties, vecākiem nebija iespējams ne iepazīties ar lietas materiāliem, ne arī pārsūdzēt pieņemto lēmumu.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 166. panta pirmo daļu tiesības pārsūdzēt administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu ir personai, kurai piemērots administratīvais sods, cietušajam, kā arī — daļā par rīcību ar mantu — aizskartajam mantas īpašniekam.

BAC atbildē Tiesībsarga birojam norādījis, ka likums nenosaka, kādā formā personai jāsniedz informācija par tās tiesībām lūgt atzīt to par cietušo. Līdz ar to praksē bērna likumiskais pārstāvis tiek dažādi informēts par iespēju lūgt bērnu atzīt par cietušo — piemēram, konsultācijas laikā pēc procesa uzsākšanas, iekļaujot attiecīgu informāciju vecākam adresētajā atbildes vēstulē uz iesniegumu, pavēstē ar aicinājumu ierasties uz nopratināšanu vai bērna pratināšanas laikā, fiksējot sarunu protokolā.

Neinformējot cietušā bērna pārstāvi par bērna tiesībām tikt atzītam par cietušo uzsāktajā administratīvā pārkāpuma procesā, kā arī nepieņemot attiecīgu lēmumu par atzīšanu par cietušo, tiek pārkāptas Administratīvās atbildības likuma 44. pantā noteiktās cietušā tiesības uz taisnīgu tiesu un savu likumisko interešu aizsardzību, kas atzīstams par būtisku procesuālu pārkāpumu.¹²

4.2. Izmeklēšanas darbības un pierādījumu iegūšana

Tiesībsarga birojā saņemtajos iesniegumos norādīts uz BAC pasīvo izmeklēšanas darbību praksi, kuras rezultātā iestādes darbinieki, kas, iespējams, bijuši vardarbīgi pret bērniem, netiek saukti pie administratīvās atbildības. Gadījumos, kad pārkāpums veikts pret pirmsskolas izglītības iestādes bērnu, administratīvais pārkāpuma process bieži tiek izbeigts pierādījumu trūkuma dēļ, ja konkrētajai vardarbības epizodei nav bijuši pieauguši aculiecinieki.

¹² Zemgales rajona tiesas spriedums, 2021. gada 21. decembris, lieta Nr. 16768003757721.1, tiesvedības Nr. 1A/21/2544, 4.1. punkts.

Praksē tādējādi veidojas situācija, ka gadījumos, kad bērns sava vecuma vai attīstības īpatnību dēļ nespēj ticami pastāstīt par notikušo, iestādes darbinieku faktiski nav iespējams saukt pie administratīvās atbildības.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 89. pantu pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma procesā ir amatpersonai, kas ved lietu. Saskaņā ar likuma 90. panta otro daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir ziņas par faktiem, kas nepieciešamas, lai pierādītu pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus nozīmīgus apstākļus. Par pierādījumiem drīkst izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamās ziņas un faktus, kurus likums paredz pierādīt ar konkrētiem līdzekļiem, nevar aizstāt ar citiem pierādīšanas līdzekļiem. Visi iegūtie pierādījumi ir jānostiprina procesuālos dokumentos — protokolos, atzinumos vai citos dokumentos. Likuma 92. pants nosaka, ka pierādījumi ir izmantojami tikai tad, ja tie tieši vai netieši apstiprina pierādāmo apstākļu esamību vai neesamību konkrētajā procesā. Savukārt likuma 95. pantā uzskaitīti pierādīšanas līdzekļi¹³, kurus nav atļauts paplašināt, bet likuma 104. pantā uzskaitītas administratīvā pārkāpuma procesā pieļaujamās izmeklēšanas darbības: aptauja, pratināšana, aplūkošana, apskate, mantu un dokumentu izņemšana, datu iegūšana no elektronisko sakaru komersanta, apreibinošo vielu lietošanas pārbaude un ekspertīze.

Tiesu prakse lietās, kurās administratīvo pārkāpumu izskata BAC, liecina par iestādes iegūto pierādījumu nepietiekamību un neatbilstošo kvalitāti, tos fiksējot. Piemēram, vienā gadījumā tiesa atcēla BAC lēmumu, jo pierādījumu iegūšanā nav norādīts pārkāpuma izdarīšanas laiks, vieta un faktiskie apstākļi, kā to prasa Administratīvās atbildības likuma 121. panta pirmās daļas 6. punkts.¹⁴ Citā gadījumā BAC amatpersona vērtējusi pierādījumus, kas nav attiecināmi uz konkrēto pārkāpumu, un uz tiem balstījusi pieņemto lēmumu. Tiesa norādīja, ka izmeklēšanai jābūt mērķtiecīgai un pierādījumiem – precīzi sasaistītiem ar izmeklējamo faktu, pretējā gadījumā lēmums kļūst nepamatots un tādējādi atceļams.¹⁵

Tiesa ir norādījusi arī uz izmeklēšanas darbību nepilnību, kad lietā nav iegūti būtiski papildu pierādījumi, tādēļ nav iespējams saukt pie atbildības iestādēs darbinieku, jo lietā pastāv pamatotas šaubas par personas vainīgumu. Konkrētajā lietā BAC amatpersona nav nopratinājusi būtiskus

¹³ Pie atbildības saucamās personas paskaidrojumi, personu liecības, eksperta atzinums, kompetentās iestādes atzinums, dokuments, kas satur ziņas par faktiem, elektroniskie pierādījumi, procesuālajās darbībās iegūtās un rakstveidā vai citādā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem, kā arī lietiskie pierādījumi.

¹⁴ Latgales rajona tiesas 2024. gada 4. jūnija spriedums lietā Nr. 14357000059223.1, lietvedības Nr. 1A/24/1184.

¹⁵ Latgales apgabaltiesas spriedums, 2021. gada 12. novembris, administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 14357000053920.1, lietvedības Nr. 1A/21/1883.

lieciniekus (bērnus, kas atradās notikuma vietā), lai gan tai bija zināmi viņu dati. Tiesa uzsvēra, ka šādas liecības varēja būt izšķirošas būtisku apstākļu noskaidrošanai, un to neiegūšana ir būtisks izmeklēšanas trūkums, kura dēļ lēmums par administratīvo sodu ir atceļams.¹⁶

Ja bērna vecuma un brieduma dēļ nav iespējams iegūt ziņas un faktus par to, ir vai nav notikusi fiziska vai emocionāla vardarbība pret bērnu, tad BAC lielākoties atsakās uzsākt administratīvā pārkāpuma lietu. Vienā gadījumā BAC ir norādījis, ka “sarunas ar Izglītības iestādes grupas [..] audzēkņiem netika veiktas, ņemot vērā viņu agrīno vecumu, kas liedz spēju sniegt objektīvu un pilnīgu viedokli. Sava vecuma un attīstības stadijas dēļ bērnu izteikumi varētu nebūt pietiekami ticami vai lietojami kā pierādījumu avots atbilstoši lietas faktiskajiem apstākļiem”.¹⁷

Lai gan mazu bērnu iztaujāšana, ja bērns sava vecuma un brieduma dēļ nevar pilnībā formulēt savas domas, var būt šķērslis pierādījumu iegūšanai administratīvā pārkāpuma procesā tieši no cietušā, tomēr šajos gadījumos, izskatot administratīvā pārkāpuma procesu, ir būtiski ietvert arī cita veida pierādījumus. Piemēram, iztaujājot audzēkņu vecākus par ziņām, ko bērns sniedzis mājās, kā arī izglītības iestādes darbiniekus — iespējamus lieciniekus, kas novērojuši bērnu pirms un pēc iespējamā incidenta. Šāds pierādījumu kopums var sniegt ticamus faktus par to, vai iestādē ir bijis emocionālas vai fiziskas vardarbības gadījums.

Lai gan būtiski ir saglabāt nevainīguma prezumpcijas pamatprincipus, tiesībsardzi satrauc, ka gadījumos, ja pārkāpums ir veikts pret mazu bērnu, šo incidentu izmeklēšana nenotiek, ja bērns ir neverbāls.

4.3. Atteikums uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu

Tiesībsarga birojam adresētajos iesniegumos bieži tiek norādīts, ka BAC neuzsāk administratīvā pārkāpuma procesu situācijās, kad vecāki vai citas personas ziņojušas par iespējamu vardarbību pret bērnu.

BAC atbildē Tiesībsarga birojam¹⁸ sniedza informāciju par pieņemtajiem lēmumiem atteikt uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu. Kopš 2021. gada lēmumu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu īpatsvars pieauga par aptuveni 60 %, savukārt lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu īpatsvars samazinājās arī par aptuveni 60%, kas norāda uz izteiktu

¹⁶ Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 23. septembra spriedums lietā Nr. 14357000059621.1, lietvedības Nr. 1A/22/916.

¹⁷ BAC 07.01.2025. vēstule Valmieras novada Izglītības pārvaldei Nr. 2-3/55.

¹⁸ BAC 28.11.2024. vēstule Tiesībsarga birojam Nr.1-5/3648.

BAC prakses nomaiņu, turpmāk biežāk pieņemot lēmumus atteikt uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, nevis uzsākt un pēc tam izbeigt administratīvā pārkāpuma procesu. Lēmumus, kas pieņemti pēc administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas, administratīvā pārkāpuma procesa dalībnieki var pārsūdzēt Administratīvās atbildības likumā noteiktajā kārtībā. Savukārt lēmumu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu pārsūdzēt nevar.

Tabula 1: BAC sniegtā statistika par administratīvā pārkāpuma procesā pieņemtajiem lēmumiem

Gads		Pieņemts lēmums par atteikumu uzsākt APP	Pieņemts lēmums par APP izbeigšanu	Pieņemts lēmums piemērot administratīvo sodu		Pārsūdzēti lēmumi augstākai amatpersonai	Pārsūdzēti augstākas amatpersonas lēmumi tiesā
				Brīdinājums	Naudas sods		
2021	BTAL 81. pants	7	43	18	21	6	5
	BTAL 82. pants						
2022	BTAL 81. pants	53	19	9	3	2	1
	BTAL 82. pants						
2023	BTAL 81. pants	62	15	13	9	3	1
	BTAL 82. pants						
līdz 1.10. 2024.	BTAL 81. pants	36	8	13	7	4	2
	BTAL 82. pants						

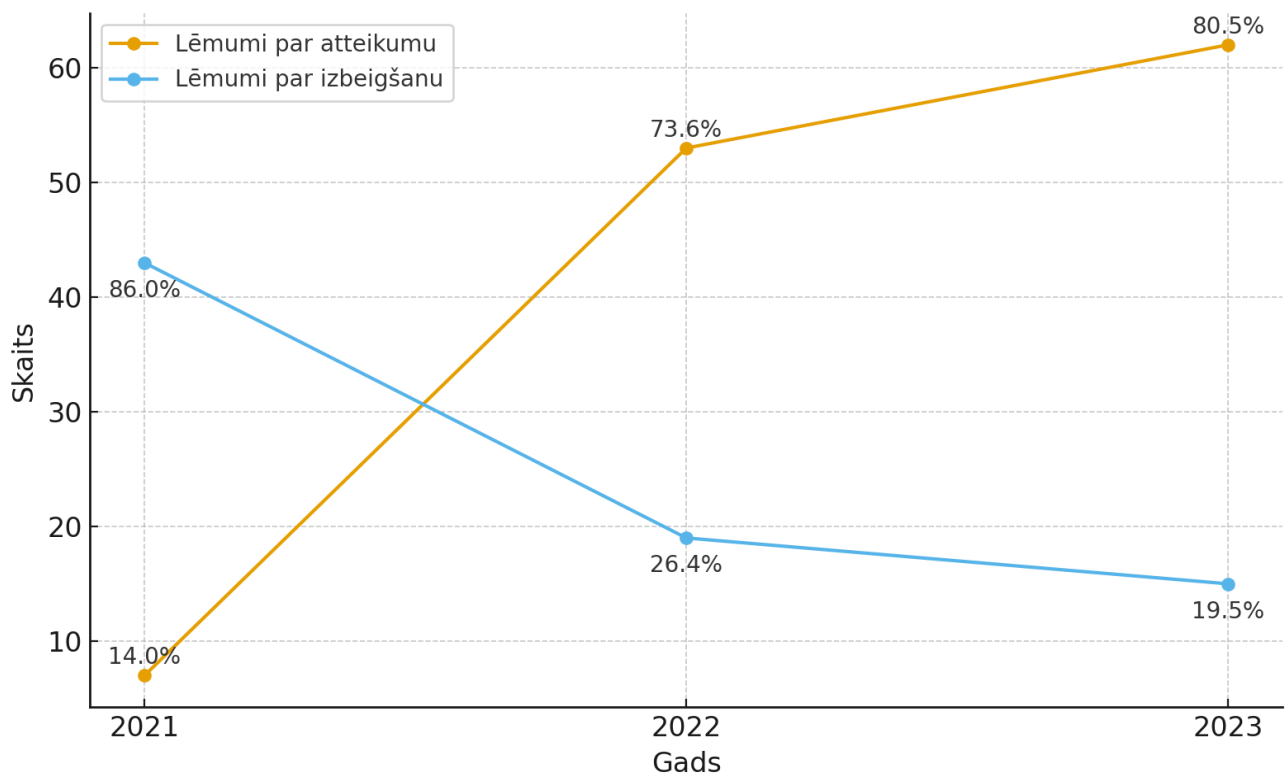

Diagramma 1: Lēmumi par atteikumu uzsākt APP un APP izbeigšanu 2021. - 2023. gads

Šāda prakses maiņa ir tieši ietekmējusi arī lēmumus par administratīvā soda piemērošanu – 2022. gadā lēmumu par administratīvo sodu īpatsvars samazinājās no 26,5% uz 11,1%, t. i., par 58%. Arī turpmākos gadus, lai arī piemēroto administratīvo sodu īpatsvars nedaudz palielinās, tas joprojām nesasniedz 2021. gada līmeni (2023. gadā 14,4%, bet 2024. gadā (dati līdz 1.10.) 22,8%).

Šī dinamika parāda, ka lielāks atteikumu skaits sistemātiski samazina to lietu apjomu, kurās iespējams konstatēt pārkāpumu un pieņemt lēmumu par administratīvo sodu. Šāda tendence varētu norādīt, ka mazāka daļa iespējamo pārkāpumu tiek izmeklēti pēc būtības un bērna vecākiem mazinās uzticēšanās, ka iestādes reaģē efektīvi uz ziņām par pārkāpumiem.

Prakses izmaiņas varētu būt saistītas ar 2022. gadā izdotajām BAC vadlīnijām, kuras nomainīja 2007. gada 5. jūlija noteikumus Nr.1-4/11 „Administratīvo pārkāpumu lietvedība Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijā”. Vadlīniju 9. punkts paredz, ka “inspektors pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, ja sākotnēji vai arī pārbaudes laikā saņemtās ziņas satur ticamu informāciju par administratīvo pārkāpumu, piemēram, ziņas par pārkāpuma saturu, pārkāpuma izdarīšanas laiku, vietu, ziņas par pārkāpumā cietušo bērnu, citām personām, kuras redzēja pārkāpuma izdarīšanu.”

Tādējādi BAC inspektoram vēl pirms administratīvā pārkāpuma faktiskās izmeklēšanas ir jāizvērtē pierādījumu ticamība, lai gan tā pēc būtības ir administratīvā pārkāpuma procesa sastāvdaļa. Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 87. panta pirmo daļu administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pierādāmie apstākļi ir administratīvā pārkāpuma esība vai neesība, kā arī citi apstākļi, kam ir nozīme administratīvā pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā. Saskaņā ar likuma 91. panta otro daļu to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

4.4. Lēmuma par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu nepieņemšana

Pārbaudes lietā noskaidrots, ka BAC neatzīst nepieciešamību visos gadījumos, ja ir lūgts uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, atteikumu noformēt lēmuma veidā atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 117. pantam.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 117. pantu, iegūstot ziņas par iespējamu administratīvo pārkāpumu, amatpersona, ja nepieciešams, normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros pārbauda šīs ziņas un ne vēlāk kā triju darbdienu laikā no ziņu iegūšanas dienas pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

- 1) par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu;
- 2) par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu;
- 3) par materiālu pārsūtīšanu pēc piekritības.

Taču BAC ne vienmēr pieņem lēmumu, bet gan sniedz atbildi uz iesniegumu saskaņā ar Iesniegumu likumu. Turklāt šāda iestādes rīcība nav nejauša, bet gan apzināta BAC prakse, saņemot ziņas par iespējamu fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu.

Tiesībsarga birojs šādu praksi ir novērojis gan no iedzīvotāju iesniegumos sniegtās informācijas, gan arī praksē, lūdzot BAC uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu par iespējamu vardarbību izglītības iestādē. Arī Latvijas Republikas prokuratūra ir konstatējusi, ka BAC uz lūgumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu personai atbildējusi Iesniegumu likuma kārtībā.¹⁹

Viena gadījuma apraksts

Tiesībsarga birojs 2024. gada oktobrī²⁰ saņēma iesniegumu, kura pielikumos pievienotie dokumenti norādīja uz pašvaldības izglītības iestādes pedagoga iespējamu fizisku un emocionālu vardarbību pret bērnu. No iesnieguma pielikumos esošajiem sarunu protokoliem izriet, ka pirmsskolas izglītības iestādes grupā tikušas vai tiek pielietotas neatbilstošas audzināšanas metodes, kas, iespējams, būtu kvalificējamās arī kā emocionālā vardarbība (pietupieni kā sods, pienākums doties uz labierīcībām, ja pārkāpti noteikumi u.c.). Ir ziņas par bērnu, kurš iestādi neapmeklē tieši viena pedagoga rīcības dēļ. Bērnam esot radusies trauksmes un bailu sajūta, raudāšana no rītiem, sevis noniecināšana, mājās vecākiem sakot, ka esot slikts, slapināšana gultā. Vairākas pirmsskolas iestādes darbinieces, vēršoties pie direktores, ir norādījušas, ka vērojama pedagoga atšķirīga attieksme pret bērniem, favorītisms, manipulācija ar bērniem, necienīga izturēšanās, pazemošana. Tāpat ir sniegta informācija, ka pedagogs, iespējams, izturas fiziski vardarbīgi pret bērniem, nodarot pāri bērnam, kurš sava vecuma dēļ nevar neko pastāstīt.

¹⁹ Latvijas Republikas prokuratūras 20.02.2025. vēstule Nr. N-131-2025-00125.

²⁰ Iesniegums reģistrēts 31.10.2024 ar Nr. 1667.

Tiesībsarga birojs nosūtīja vēstuli²¹ BAC ar lūgumu izvērtēt, vai nav pamats uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu. BAC savā atbildē²² norādīja, ka BAC “neguva apstiprinājumu tam, ka pret Izglītības iestādes grupas [...] diviem audzēkņiem tiktu veikta fiziska vardarbība no Izglītības iestādes grupas [pedagoga] puses”. Tiesībsargs atkārtoti vērsās BAC un norādīja, ka saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 117. pantu, saņemot ziņas par iespējamu emocionālu vai fizisku vardarbību pret bērnu, kuru ir izdarījušas valsts vai pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, BAC pienākums ir pieņemt lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu vai par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu. Tiesībsarga birojs atkārtoti aicināja BAC izvērtēt, vai nav pamats uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.

BAC sniedza atbildi²³, ka nav “lietderīgi atkārtoti izvērtēt administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas nepieciešamību, tostarp pieņemt lēmumu par atteikumu uzsākt šo procesu”.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 121. panta otro daļu lēmumā par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu norāda:

- 1) administratīvā pārkāpuma lietas numuru;
- 2) lēmuma pieņemšanas laiku un vietu;
- 3) amatpersonas vārdu, uzvārdu, iestādi, kuru tā pārstāv, un amatu;
- 4) ziņas par personām, kuras šis lēmums skar (ja tās ir noskaidrotas lēmuma pieņemšanas brīdī), kā arī par šo personu pārstāvjiem (ja tādi ir);
- 5) ziņas par notikuma faktiskajiem apstākļiem;
- 6) pierādījumus, kas iegūti līdz lēmuma pieņemšanas brīdim;
- 7) lēmuma pieņemšanas tiesisko pamatu;
- 8) citas ziņas, ja tas ir nepieciešams;
- 9) informāciju par to, ka šis lēmums nav pārsūdzams, kā arī informāciju par to, ka prokurors ir tiesīgs iesniegt protestu.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 124. pantu prokurors var iesniegt protestu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu sešu mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas. Protestu iesniedz amatpersonai, kura pieņēmusi lēmumu.

²¹ Tiesībsarga 03.12.2024. vēstule Nr. 6-1/868

²² Bērnu aizsardzības centra 07.01.2025. atbilde Nr. 2-3/55.

²³ Bērnu aizsardzības centra 26.02.2025. atbilde Nr. 2-3/775.

BAC savu nostāju ne visos gadījumos pieņemt lēmumu saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 117. pantu pamato ar atsauci uz tiesību doktrīnu, konkrēti E. Danovska un G. Kūtra zinātniskajā redakcijā tapušo autoru kolektīva grāmatu "Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi", norādot, ka no tās izriet, ka lēmumu par atteikumu uzsākt procesu pieņem tikai tad, kad ir bijis saņemts lūgums uzsākt procesu.²⁴ Tādējādi, ja BAC adresētajā iesniegumā nav nepārprotami norādīts, ka šāds process būtu jāuzsāk, tad BAC nepieņem lēmumu saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 117. pantu.²⁵

Tiesībsardze nepiekrīt šādai tiesību doktrīnas interpretācijai. Iepazīstoties ar minētā tiesību palīgavota citātu un tam pievienoto skaidrojošo piemēru, var secināt, ka lēmums par atteikumu uzsākt procesu tiek pieņemts gadījumos, kad par administratīvā pārkāpuma procesu atbildīgā persona pati iegūst ziņas par iespējamo administratīvo pārkāpumu. Savukārt gadījumos, kad par iespējamo administratīvo pārkāpumu ziņo persona, kura uzskata, ka tai ar šo pārkāpumu ir nodarīts kaitējums, amatpersonai ir jāizvērtē saņemtās ziņas un, ja tiek konstatēts, ka nav pamata uzsākt procesu, jāpieņem lēmums par atteikumu to uzsākt.

Saņemot ziņas par iespējamu administratīvo pārkāpumu, iestādei nav tiesību aprobežoties ar formālu pieeju. Ja iesniegumā nav skaidri pausta prasība uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet no tajā sniegtajiem apstākļiem ir redzams, ka persona vai tās pārstāvis ir tieši ieinteresēts lietas izskatīšanā, amatpersonai šāds iesniegums jāinterpretē kā lūgums uzsākt procesu.²⁶ Senāts ir norādījis, ka privātpersonas tiesību ievērošanas princips uzliek pienākumu iestādei pēc iespējas nodrošināt un veicināt privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību un šis princips ir attiecināms uz jebkuru, arī procesuālo, tiesību normu piemērošanu. Tādējādi tas uzliek iestādei pienākumu nodrošināt tādu lietas izskatīšanas procesu, kurā privātpersonas tiesības tiek ievērotas visefektīvākajā veidā.²⁷ Arī Satversmes tiesa ir norādījusi, ka demokrātiskā tiesiskā valstī ir jānodrošina taisnīgums un nav pieļaujama formāla tiesību normu piemērošana.²⁸

²⁴ Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi. Autoru kolektīvs. E. Danovska un G. Kūtra zinātniskajā redakcijā. – Rīga: TNA, 2020, 388. lpp.

²⁵ Te jāpiebilst, ka BAC lēmumu nepieņēma arī tad, kad Tiesībsarga birojs nepārprotami lūdza uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.

²⁶ Laveniece-Straupmane N. Izmaiņas administratīvā pārkāpuma procesā iestādē. Jurista Vārds, 17.12.2019., Nr. 50/51/52 (1108/1109/1110), 36.-43.lpp.

²⁷ Senāta 2021. gada 30. marta lēmums lietā Nr.SKA-709/2021.

²⁸ Satversmes tiesas 2013. gada 24. oktobra spriedums lietā Nr. 2012-23-01.

4.5. Izglītības iestāžu neinformēšana par administratīvo sodu

No Tiesībsarga birojā saņemtajiem iesniegumiem konstatēti gadījumi, kad bērna vecāki vērsās BAC ar iesniegumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu saistībā ar fizisku vardarbību pret viņu bērnu. BAC pieņēma lēmumu administratīvi sodīt pedagogu ar naudas sodu, un lēmums stājās spēkā, taču par to netika informētas citas izglītības iestādes, kurās konkrētais pedagogs turpināja strādāt.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta ceturto daļu persona drīkst strādāt ar bērniem tikai tad, ja par to ir iegūtas ziņas no Sodū reģistra, lai pārliecinātos par personas atbilstību likumā noteiktajām prasībām (tostarp par to, ka pēdējo trīs gadu laikā persona nav administratīvi sodīta ar naudas sodu par fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu). Pasākuma organizatora vai iestādes vadītāja pienākums ir šīs ziņas atkārtoti pārbaudīt ne retāk kā reizi gadā.

Tiesību aktos nav noteikts BAC pienākums gadījumos, kad iestādes darbinieks tiek sodīts ar administratīvo sodu par vardarbību pret bērnu, informēt citas darba vietas, kurās šī persona strādā ar bērniem.

5. Policijas un pašvaldību administratīvo komisiju administratīvā pārkāpuma procesa lietvedība

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 88. panta otro daļu administratīvā pārkāpuma procesu par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā minētajiem pārkāpumiem, ko izdarījusi persona, kas nav valsts vai pašvaldības institūcijas amatpersona vai darbinieks, veic Valsts policija vai pašvaldības policija, savukārt lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai tās apakškomisija.

Tādējādi policijas kompetencē ir uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu lietās, kur pārkāpumu izdarījusi privātpersona. Tomēr pašreizējais tiesiskais regulējums šo kompetenci neierobežo tikai ar vardarbības gadījumiem ģimenē vai citā privātā vidē, bet attiecinā arī uz vardarbības gadījumiem, kas notikuši privātās izglītības vai aprūpes iestādēs, kā arī pie bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 24. pantu Administratīvā pārkāpuma procesa veikšanai dome izveido pašvaldības administratīvo komisiju vismaz piecu cilvēku sastāvā. Dome var izveidot pašvaldības administratīvās komisijas apakškomisijas. Pašvaldības administratīvā komisija un apakškomisija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā puse tās sastāva. Valsts kontrole revīzijas ziņojumā ir

norādījusi, ka koleģiālo administratīvo komisiju izmantošana administratīvā pārkāpuma lietās ir novecojis un neefektīvs tiesību aizsardzības mehānisms.²⁹

Valsts policija 2020. gadā ir izstrādājusi Vadlīnijas par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un soda piemērošanu.³⁰ Vadlīniju 16. punkts paredz, ka pieņemot lēmumu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu vai lēmumu par uzsāktā procesa izbeigšanu, izsakot aizrādījumu, aizliegts, ja pārkāpums ir vērsts pret nepilngadīgajiem. Tātad Valsts policijai visos gadījumos ir jāuzsāk administratīvā pārkāpuma process, ja cietušais ir bērns, izņemot gadījumus, kad iestājas Administratīvās atbildības likuma 117. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktie apstākļi – materiāli ir jāpārsūta citai iestādei pēc piekritības.

5.1. Lēmuma pamatojums

Izvērtējot Tiesībsarga birojā saņemto iesniegumu saturu un tiesu praksi, konstatēts, ka policijas un pašvaldību administratīvo komisiju veiktajos administratīvā pārkāpuma procesos tiek pieļautas līdzīgas kļūdas, kas saistītas ar izmeklēšanas darbībām un pierādījumu iegūšanu. Taču pašvaldību administratīvo komisiju pieņemtie lēmumi tiek atcelti arī tādēļ, ka tajos nav sniegts pietiekams lēmuma pamatojums.

Piemēram, vienā gadījumā lēmums par administratīvo sodu tika atcelts, jo iztrūka lēmuma pamatojums — nebija izskaidrots, kāpēc persona būtu saucama pie administratīvās atbildības (lietā iegūtie pierādījumi nebija analizēti kopsakarā un pēc būtības, nebija izvērtēti arī pie atbildības saucamās personas iebildumi). Tik būtisks pamatojuma trūkums tiesai liedz veikt savas likumā paredzētās funkcijas — augstākas amatpersonas lēmuma tiesiskuma un pamatotības pārbaudi. Tā kā lēmums nav pamatots, tā tiesiskumu nav iespējams pārbaudīt, līdz ar to šāds lēmums ir atceļams.³¹

Lēmumus, kuros izmantotas vispārīgas frāzes (“pārkāpums pierādīts”, “vaina konstatēta ar lietas materiāliem”), nevar uzskatīt par pamatotiem. Iestādei ir pienākums norādīt konkrētus faktus un pierādījumus, kas apliecina pārkāpuma sastāvu. Ja iestāde lēmumā ir uzskaitījusi pierādīšanas

²⁹ [Valsts kontroles revīzijas ziņojums “Pašvaldības administratīvā komisija – neefektīvs risinājums administratīvā pārkāpuma procesā”](#)

³⁰ [Valsts policijas Vadlīnijas par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un soda piemērošanu](#)

³¹ Zemgales rajona tiesas spriedums, 2021. gada 21. decembris, lieta Nr. 16768003757721.1, tiesvedības Nr. 1A/21/2544.

līdzekļus, bet nav izpildījusi likumā noteikto pienākumu pamatot lēmumu par soda piemērošanu ar pierādījumiem (konkrētām ziņām par faktiem), šāds lēmums ir atceļams.³²

Citā gadījumā lēmumā tika pieminēts tikai pats fakts, ka persona ir bijusi “vardarbīga pret bērnu”, bet lēmumā nav norādīts, kad un kādas konkrētas darbības persona veikusi pret bērnu. Tas liedz konstatēt administratīvā pārkāpuma sastāva esamību vai neesamību, vainojamību un aizskar personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, tiesības zināt administratīvā pārkāpuma būtību un apstākļus. Šādā kārtībā pieņemts lēmums ir atceļams.³³

Administratīvo pārkāpumu lietās ir pietiekami augsts pierādīšanas standarts, kas ir pietuvināms kriminālprocesuālam pierādīšanas standartam. Administratīvo pārkāpumu lietās personai ir jāgarantē pietiekams tiesību uz aizstāvību apjoms. Ar tiesībām uz aizstāvību pirmām kārtām jāsaprot precīzu un nepārprotamu inkriminēto darbību aprakstu, kas attiecīgi veido lietā noskaidrojamo apstākļu loku un nosaka pierādīšanas priekšmetu lietā. Ja lēmumā par soda piemērošanu nav norādītas konkrētas darbības, kuru izdarīšanā persona tiek vainota, tad personai nav iespējams aizstāvēties pret izteikto pieņēmumu par personas vainojamību administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.³⁴

5.2. Neatbilstoši kvalificēts administratīvais pārkāpums

Tiesībsarga birojs ir saņēmis iesniegumus, kuros norādīts, ka policija kļūdaini kvalificējusi vardarbības pret bērnu gadījumus, piemērojot neatbilstošu likuma pantu. Administratīvā pārkāpuma process uzsākts pēc Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā (turpmāk - Administratīvo sodu likums) 12. panta pirmās daļas pazīmēm.

Administratīvo sodu likuma 12. panta pirmajā daļā ir noteikta administratīvā atbildība par maznozīmīga miesas bojājuma nodarīšanu: “par maznozīmīga miesas bojājuma, tas ir, miesas bojājuma, kas izraisījis īslaicīgas, maznozīmīgas sekas, bet nav izraisījis veselības traucējumu vai vispārējo darbspēju zaudējumu, nodarīšanu piemēro naudas sodu no četrdesmit divām līdz simt naudas soda vienībām”. Minētais pants ir piemērojams gadījumos, ja pret personu vērstās vardarbības sekas nerasniedz Krimināllikumā paredzētās. Taču tas nebūtu piemērojams, ja cietusi

³² Rēzeknes tiesas spriedums, 2022. gada 23. septembris, lieta Nr. 16770006058321.1, lietas arhīva Nr. 1A/22/871.

³³ Rīgas rajona tiesas spriedums, 2022. gada 13. maijs, lieta Nr. 15550006401422.1, tiesvedības Nr. 1A/22/751.

³⁴ Rēzeknes tiesas spriedums, 2022. gada 23. septembris, lieta Nr. 16770006058321.1, lietas arhīva Nr. 1A/22/871.

persona ir bērns, jo par vardarbību pret bērnu persona ir saucama pie atbildības saskaņā ar speciālo normu – Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantu.

Ja pieļautu, ka par bērnam nodarītiem maznozīmīgiem miesas bojājumiem persona būtu jāsauc pie atbildības pēc Administratīvo sodu likuma 12. panta, tad veidotos situācija, ka salīdzinoši vieglākos gadījumos, kad bērnam nav konstatēti miesas bojājumi, personai varētu piemērot smagāku sodu, nekā gadījumos, kad fiziskā vardarbība ir radījusi maznozīmīgus miesas bojājumus. Proti, saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantu personai varētu piemērot naudas sodu līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, bet saskaņā ar Administratīvo sodu likuma 12. pantu – tikai līdz simt naudas soda vienībām. Ir acīmredzami, ka šāds pieļāvums ir aplams.³⁵

Nosakot sodu par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu maznozīmīgu miesas bojājumu nodarīšana var ietekmēt soda apmēru. Ja persona tiek sodīta saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantu un soda apmēru ietekmē maznozīmīga miesas bojājuma nodarīšana, tiktu pārkāpts dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips, ja pie atbildības saucamo personu vienlaikus sauktu pie atbildības arī pēc Administratīvo sodu likuma 12. panta. Dubultās sodīšanas nepieļaujamība paredz, ka nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt par nodarījumu, par kuru viņš jau Latvijā vai ārvalstī ir ticis attaisnots vai sodīts ar likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu un spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā vai administratīvā pārkāpuma lietā.³⁶

Policijas prakse, kvalificējot administratīvos pārkāpumus par fizisku vardarbību pret bērnu saskaņā ar Administratīvo sodu likuma 12. pantu, var radīt precedentu, kad personai, kura ir bijusi fiziski vardarbīga pret bērnu, neiestājas tiesiskās sekas par vardarbību pret bērnu, jo personas, kurām piemērots naudas sods par administratīvo pārkāpumu saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantu, trīs gadu laikā nedrīkst strādāt ar vai sniegt pakalpojumus bērniem. Lai panāktu taisnīgāku un sabiedrības interesēm atbilstošāku rezultātu, policijas pienākumos ir atbilstoši kvalificēt un izmeklēt ar vardarbību saistītus administratīvos pārkāpumus, kuros ir speciālais subjekts ir bērns.

³⁵ Skat. Tiesībsarga atzinuma pārbaudes lietā Nr. 2024-56-2E,27N 2.2. punktu. Pieejams: atzinums-parbaudes-lieta-2024-56-2e-27n.pdf

³⁶ Dubultās sodīšanas nepieļaujamība (ne bis in idem) ir paredzēta Krimināllikuma 25. panta pirmajā daļā.

BAC Vadlīniju 12. punkts noteic, ka "lai izvairītos no situācijas, ka par vienu pārkāpumu vairākas iestādes ir pieņēmušas lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, inspektors pirms lēmuma pieņemšanas Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmā pārbauda, vai par pārkāpumu nav uzsākts administratīvā pārkāpuma process." BAC un Valsts vai pašvaldības policijai būtu ciešāk jāsadarbojas, lai nepieļautu situācijas, kad, iestādēm mēģinot izvairīties no personas dubultas sodīšanas, konkrētais pārkāpums tiek izskatīts, piemērojot neatbilstošu tiesību normu. Ja Valsts vai pašvaldības policija ir uzsākusi administratīvā pārkāpuma procesu, nepareizi piemērojot Administratīvo sodu likuma 12. pantu, atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 120. panta pirmajai daļai iestādei ir jāizbeidz tās uzsāktais administratīvā pārkāpuma process un materiāli ir jānosūta pēc piekritības BAC. Savukārt gadījumā, ja lietas izskatīšana ir piekritīga Valsts policijai vai pašvaldības policijai, lieta ir pārkvalificējama saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantu.

6. Darbinieku īstenotā vardarbība izglītības iestādēs

Eiropas Cilvēktiesību tiesa (turpmāk – ECT) judikatūrā ir nostiprinājusi atziņu, ka jebkāda skolotāju vai citu amatpersonu vardarbība vai aizskaršana skolās nav savienojama ar bērna tiesībām uz izglītību un privāto dzīvi, tādēļ pastāv skaidra nepieciešamība šādu rīcību pilnībā izskaust. Valsts iestādēm jānodrošina atbilstoši likumdošanas, administratīvie, sociālie un izglītības pasākumi, kas nepārprotami aizliedz jebkāda veida vardarbību pret bērniem visos apstākļos un tādējādi nodrošina, ka izglītības iestādēs netiek pieļauta nekāda veida vardarbība pret bērnu. Tas ietver arī nepieciešamību noteikt atbildību par vardarbības gadījumu pieļaušanu ar krimināltiesiskiem, civiltiesiskiem, administratīviem un disciplināriem līdzekļiem.³⁷

Nepieciešamība pilnībā izskaust šādu rīcību izglītības vidē ir skaidri atzīta arī starptautiskā līmenī.³⁸ Izglītības iestādēm, kā būtiskam sabiedriskam institūtam, ir būtiska loma skolēnu veselības un

³⁷ ECT lieta F.O. pret Horvātiju (Nr. 29555/13, 2021. gada 22. aprīlis).

³⁸ Piemēram, ANO Bērnu tiesību konvencijas 28. panta 2. punkts nosaka, ka dalībvalstis dara visu nepieciešamo nolūkā nodrošināt, ka disciplīna skolā tiek uzturēta ar tādām metodēm, kas neiedragā bērnu cilvēcisko pašcienību un atbilst konvencijas principiem (viens no principiem ir būt pasargātam no jebkāda veida vardarbības vai sliktas izturēšanās). ANO ģenerālsekretāra ziņojumā par bērnu tiesību veicināšanu un aizsardzību (United Nations, General Assembly. (2006). *Rights of the child: Note by the Secretary-General (A/61/299)*) tika norādīts, ka vardarbība no skolotāju vai skolas personāla puses, tostarp pazemojoši psiholoģiski sodi, ir problēma, kas prasa atbilstošu sabiedrības reakciju. Ziņojumā uzsvērts, ka izglītības iestādēm ir pienākums nodrošināt drošu vidi, kas aizsargā bērnu cieņu un veicina viņu attīstību. Savukārt Bērnu tiesību komiteja savā Vispārējā komentārā Nr. 8 "Bērnu tiesības uz aizsardzību pret miesas sodiem un citiem nežēlīgiem vai pazemojošiem soda veidiem" uzsvēra, ka ne tikai fiziski, bet arī psiholoģiski audzināšanas sodi – piemēram, bērna pazemošana, apsaukšana, biedēšana vai izsmiešana – ir cietsirdīgi, pazemojoši un nesaderīgi ar Konvenciju. Komiteja noraidīja jebkādu vardarbības vai pazemošanas attaisnošanu kā audzināšanas līdzekli, vienlaikus uzsverot pozitīvas disciplīnas nozīmi. Tā norādīja, ka bērna attīstības stadija un ievainojamība prasa

labklājības aizsardzībā, īpaši ņemot vērā bērnu ievainojamību viņu jaunā vecuma dēļ. Tādēļ izglītības iestāžu pienākums ir nodrošināt skolēnu drošību un aizsargāt viņus no jebkādas vardarbības laikā, kad viņi atrodas šo iestāžu uzraudzībā.³⁹

Arī Latvijas judikatūrā ir nostiprināts princips, ka vardarbība pret bērnu pati par sevi būtiski aizskar Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 95. pantā aizsargāto personas godu un cieņu, tāpat personas integritāti, kas ir daļa no Satversmes 96. pantā ietvertajām personas tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, kā arī Satversmes 110. pantā paredzētās bērna tiesības.⁴⁰

Ja vardarbība notiek ģimenē, primāri jādomā nevis par soda piemērošanu, bet par atbilstošas un efektīvas intervences nodrošināšanu, kas palīdz ģimenei pārtraukt vardarbības ciklu un atjaunot drošu, cieņpilnu vidi bērnam. Sods šādos gadījumos var būt nepieciešams, taču tas vien nepārtrauc vardarbības cēloņus ģimenē. Tādēļ būtiskāks ir atbalsta un uzraudzības mehānisms, kas ietver psiholoģisko palīdzību, vecāku izglītošanu, sociālo dienestu iesaisti un ilgtermiņa atbalstu.

Taču iestādēm, kurās atrodas bērni, ir jāpiemēro augstāki profesionālās ētikas un uzvedības standarti. Šajās iestādēs konstatēta vardarbība nav tikai individuāla pārkāpuma jautājums, bet sistēmiska valsts atbildība. Tādēļ administratīvo pārkāpumu procesi, kuros iesaistīti iestāžu darbinieki, jāizskata ar īpašu rūpību, objektivitāti un caurspīdīgumu.

Nav pamata nošķirt privātās izglītības vai aprūpes iestādes no valsts un pašvaldības iestādēm. Arī privātās iestādes pilda valsts publisko deleģējumu – nodrošināt bērnam izglītību vai aprūpi, ja bērns ir palicis bez vecāku aizgādības. Darbinieku veiktie pārkāpumi pret bērniem privātā izglītības vai aprūpes iestādē būtu jāizskata ar tādu pašu vērību, ar kādu tiek izskatīti pārkāpumi, kas veikti valsts vai pašvaldības iestādēs.

pastiprinātu tiesisko un faktisko aizsardzību pret visām vardarbības formām, un vardarbīgu un pazemojošu sodu aizliegums ir tūlītējs un nepārprotams valsts pienākums.

³⁹ Skat. Kayak pret Turciju, 2012, 59. punkts; F.O. pret Horvātiju, 2021, 81.–82. punkts.

⁴⁰ Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2019. gada 2. oktobra lēmums SKA-1444/2019.

Tiesībsardzes secinājumi pārbaudes lietā

Ar šo atzinumu pārbaudes lietu pabeidzu, secinot:

1. Vardarbības gadījumi izglītības iestādēs ir sistemātiska un nemazinājusies problēma. Pēdējos gados ir palielinājies iesniegumu skaits BAC, kuros lūgts izmeklēt iespējamu fizisko vai emocionālo vardarbību pret bērnu, ko veikusi valsts un pašvaldību institūciju amatpersona vai darbinieks. BAC vērš uzmanību uz iestādes kapacitātes problēmām un to ietekmi uz bērnu tiesību pilnvērtīgu aizsardzību. Pārbaudes lietā ir konstatēts, ka BAC retāk uzsāk administratīvā pārkāpuma procesu, tā vietā pieņemot lēmumu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu vai nepieņemot nekādu lēmumu (atbildot iesniegumu likumā paredzētā kārtībā)
2. Ja valsts mērķis ir sistemātiski mazināt vardarbību sabiedrībā, tad prioritāte ir jādod vardarbības nepieļaušanai iestādēs, kurās uzturas bērni. Ja šajās institūcijās – skolās, bērnudārzos, aprūpes iestādēs – tiek pieļauta fiziska vai emocionāla vardarbība, gan bērnam, gan sabiedrībai kopumā tiek grauta uzticēšanās tiesiskumam un valsts izveidotajiem tiesību aizsardzības mehānismiem. Šādas iestādes, neatkarīgi no tā, vai tās ir valsts, pašvaldības vai privātas iestādes, īsteno publisku funkciju, un līdz ar to tām ir īpaši augsti pienākumi nodrošināt bērnam drošu vidi. Administratīvā pārkāpuma procesam, kurā izmeklē iespējamu vardarbību pret bērnu izglītības, ārstniecības vai aprūpes iestādēs, ir jābūt pakļautam augstiem kvalitātes standartiem.
3. Normatīvais regulējums paredz skaidru pienākumu valstij pilnībā nepieļaut darbinieku veiktu vardarbību pret bērniem iestādēs un nosaka vairākus aizsardzības mehānismus. Taču administratīvā pārkāpuma procesa veikšana dažādās institūcijās (BAC, pašvaldības policija, Valsts policija) un administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana pašvaldību administratīvajās komisijās vai apakškomisijās vai BAC faktiski noved pie nevienvērtīgas prakses.
4. Bērna vecāka informēšana par tiesībām lūgt bērnam piešķirt cietušā statusu dažādos un ne vienmēr skaidros veidos neveicina bērna tiesību efektīvu aizsardzību administratīvā pārkāpuma procesā. Ja persona nav pienācīgi informēta par šādām tiesībām, tiek ierobežota iespēja izmantot cietušajam paredzētās procesuālās garantijas, tostarp tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un pārsūdzēt pieņemto lēmumu. Nepieciešams pilnveidot BAC iekšējo kārtību, kādā persona tiek informēta par tiesībām lūgt cietušā statusa piešķiršanu bērnam, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš cietis no emocionālās vai fiziskās vardarbības. Bērnam cietušā statuss var būt noderīgs ne tikai tādēļ, lai viņa likumiskie pārstāvji varētu izmantot ar

administratīvā pārkāpuma procesu saistītās cietušā procesuālās tiesības, bet arī, lai vēlāk lūgtu kompensāciju par radīto kaitējumu.

5. Administratīvā pārkāpuma lietās visas saprātīgās šaubas par vainu, ja tās nevar novērst ar pierādījumu pārbaudi, vērtē par labu personai. Personu var atzīt par vainīgu pārkāpumā tikai tad, ja tam ir pietiekami pierādījumi. Tādēļ ir būtiski stiprināt BAC kapacitāti administratīvā pārkāpuma lietu izmeklēšanā.
6. Labas pārvaldības principam neatbilst prakse, kad no privātpersonām tiek sagaidīts iesniegumu noformēt noteiktā veidā, lai pieņemtu lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu. Ja privātpersonas iesniegumā nepārprotami norādīts, ka, viņasprāt, ir noticis administratīvais pārkāpums (emocionāla vai fiziska vardarbība pret bērnu), BAC ir pienākums turpmākās darbības veikt saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 117. pantā noteikto. Ja BAC ieskatā nav pamata uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, BAC pienākums ir pieņemt lēmumu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.
7. Pašreizējais tiesiskais regulējums rada situāciju, kurā informācija par personu, kas administratīvi sodīta par vardarbību pret bērnu, ne vienmēr nonāk līdz visām iestādēm, kurās šī persona turpina darbu ar bērniem. Tas būtiski ierobežo bērnu tiesību aizsardzības sistēmas efektivitāti, jo par vardarbību pret bērnu ar naudas sodu administratīvi sodītas personas trīs gadus nedrīkst strādāt ar bērniem. Lai nodrošinātu bērnu tiesību aizsardzības principa ievērošanu un novērstu šādus gadījumus, būtu nepieciešams pilnveidot tiesisko regulējumu, paredzot pienākumu BAC informēt visas darba vietas, kurās administratīvi sodītā persona strādā ar bērniem.
8. Pašvaldību administratīvo komisiju pieņemto lēmumu pamatojums nereti neatbilst Administratīvās atbildības likumā noteiktajām prasībām, un tādēļ lēmumi ir atceļami. Tādēļ, ka lēmumus pieņem pašvaldības administratīvā komisija, lēmumu kvalitāte var atšķirties, jo nav vienotu vadlīniju vardarbības pret bērniem gadījumu izskatīšanai, ko administratīvajai komisijai piemērot.
9. Ir konstatēti gadījumi, kad policija kļūdaini piemēro Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 12. pantu, lai gan būtu jāpiemēro Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pants. Šī kļūda noved pie mazākiem sodiem, kā arī ar naudas sodītai personai netiek piemērots aizliegums trīs gadus strādāt ar bērniem. Policijai jānodrošina pareiza pārkāpumu kvalifikācija un cieša sadarbība ar BAC, lai nepieļautu dubulto sodīšanu vai neatbilstošu normu piemērošanu.

10. Ja Valsts vai pašvaldības policija ir uzsākusi administratīvā pārkāpuma procesu, nepareizi piemērojot Administratīvo sodu likuma 12. pantu, atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 120. panta pirmajai daļai, iestādei ir jāizbeidz tās uzsāktais administratīvā pārkāpuma process un materiāli ir jānosūta pēc piekritības BAC, ja pārkāpumu izdarījušas valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, vai jāpār kvalificē uz pārkāpumu saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantu, ja pārkāpumu izdarījušas personas, kas nav valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki.
11. Vienai specializētai iestādei ir jānodrošina administratīvā pārkāpuma procesa veikšana attiecībā uz jebkuras izglītības, aprūpes vai citas bērnu iestādes darbinieku vai bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju⁴¹ iespējamo vardarbību pret bērniem, neatkarīgi no tā, vai vardarbību ir veicis bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējs, privātās vai valsts vai pašvaldības iestādes amatpersona vai darbinieks. Tā kā šis darbs prasa augstu profesionalitāti un konsekventu pieeju, valstij ir pienākums nodrošināt un stiprināt šīs iestādes kapacitāti un kompetenci. Pašlaik šo funkciju attiecībā uz pārkāpumiem, ko izdarījušas valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, veic BAC, un nav pamata nodot šo uzdevumu citai iestādei, ja vien netiek garantēts vismaz tāds pats specializācijas un kvalitātes līmenis.

Tiesībsardzes rekomendācijas

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punktā noteikto, ka tiesībsargs iesniedz priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu, aicinu:

Latvijas Republikas Saeimu:

1. Iepazīties ar atzinumu, secinājumiem un rekomendācijām.
2. Rosināt šādus grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likuma 88. pantā:
 - 2.1. Izteikt panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 81. pantā minētajiem pārkāpumiem, ko izdarījušas valsts, pašvaldību un privāto institūciju amatpersonas vai darbinieki vai bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji, 82. pantā un 84. pantā⁴² minētajiem pārkāpumiem veic Bērnu aizsardzības centrs”

⁴¹ Skat. tiesībsardzes atzinumu Nr. 2025-75-20A.

⁴² Skat. tiesībsardzes atzinumu Nr. 2025-75-20A.

2.2. Izteikt panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 77., 78., 79., 80., 81. (par pārkāpumiem, ko izdarījušas personas, kas nav valsts, pašvaldību un **privāto** institūciju amatpersonas vai darbinieki **vai bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji**), 83., 84., 85., 86. un 87. pantā minētajiem pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Valsts policija vai pašvaldības policija. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai apakškomisija.”

Labklājības ministriju:

1. Iepazīties ar atzinumu, secinājumiem un rekomendācijām.
2. Stiprināt Bērnu aizsardzības centra kapacitāti administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanā.

Bērnu aizsardzības centru:

1. Iepazīties ar atzinumu, secinājumiem un rekomendācijām.
2. Papildināt Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 02.09.2022. vadlīnijas par administratīvā pārkāpuma procesa īstenošanu administratīvo pārkāpumu lietās:
 - 2.1. 12. punktu, kas paredzētu, ka, ja BAC konstatē, ka valsts vai pašvaldības policija jau ir uzsākusi administratīvā pārkāpuma procesu saskaņā ar Administratīvo sodu likuma 12. pantu par to pašu gadījumu (fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu, ko izdarījusi valsts vai pašvaldības iestādes amatpersona vai darbinieks), BAC pienākums ir lūgt šī procesa izbeigšanu un lietas materiālu pārsūtīšanu, lai lietu varētu izmeklēt atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81. pantā noteiktajai kompetencei.
 - 2.2. 17. punktu, kas noteiktu precīzu kārtību, kādā persona tiek informēta par tiesībām lūgt cietušā statusa piešķiršanu bērnam, kā arī personas informēšanas fiksēšanu.
 - 2.3. 19. punktu, paredzot, ka administratīvā pārkāpuma procesa laikā BAC amatpersonai ir jāiegūst informācija par visām darba vietām, kurās pie administratīvās atbildības saucamā persona strādā ar bērniem. Ja BAC ir sagatavojis pieprasījumu par darbinieka atstādināšanu⁴³, BAC par to ir jāinformē visas tam zināmās darba vietas, kurās pie atbildības saucamā persona strādā ar bērniem.
 - 2.4. 4. sadaļā “Lēmuma par naudas soda piemērošanu izpildes kontrole administratīvā pārkāpuma lietā” ieviest jaunu punktu, kas noteiktu pienākumu BAC informēt visas tam zināmās darba vietas par to, ka personai ir piemērots naudas sods un tādēļ tā nedrīkst strādāt ar bērniem trīs gadus.

⁴³ Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta astoto daļu.

3. Stiprināt kapacitāti administratīvā pārkāpuma lietu izmeklēšanā un pierādījumu iegūšanā.
4. Dzēst Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 02.09.2022. vadlīniju par administratīvā pārkāpuma procesa īstenošanu administratīvo pārkāpumu lietās 9. punktā vārdu "ticamu".
5. Nodrošināt, ka gadījumos, kad iesniegumā norādītas ziņas par iespējamu pamešanu novārtā, fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu un BAC ieskatā nav pamata uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, BAC pieņem lēmumu par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 117. panta pirmās daļas 2. punktam.

Lūdzu par paveikto un plānoto rekomendāciju ieviešanā informēt **līdz 2026. gada 1. decembrim**.

Tiesībsardze

Karina Palkova